

Kedves Testvérek!

Az olvasott evangéliumi részletben elhangzott az, hogy „Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?”. Ahogyan az evangélium írója elmondja, hogy félrevonult az emberek egy része, és ott a rejtekben megtanácskoztak valamit. Arról szeretnék most beszélni, elmélkedni itt veletek együtt, hogy mit is jelenthet, hogy az ember fölismerhet valamit, ami addig talán ott háttérben zajlott, valahogy ott a rejtekben, az kivilágosodik előttünk. Mégpedig azért, hogy aztán az evangélium vége is teljes egészében érthetővé, világossá váljék számunkra. Rá tudjunk csodálkozni felismert szándéokra, mert világossá lett számunkra. Ebben a rácsodálkozásban és meglepődésben az életünket tudjuk a jó irányba alakítani és fejleszteni.

Ebben a történetben most beszélhetnénk éppen arról, hogy most szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem szabad adót fizetni. Akkor most elkezdhetünk erről elmélkedni, hogy mi az Istennek járó kötelességünk, és mi az evilági hatóságoknak járó kötelességünk. Ez bizonyos szempontból azt jelentené, hogy a felszínen maradunk. Mert ennek a történetnek az igazi mélysége nem az, hogy most szabad-e adót fizetni, vagy nem. Az evangélista pontosan megnevezi, hogy nem ez volt az igazi téma. Az igazi téma, hogy a történet szempontjából, hogy Jézust el akarták veszejteni. Jézus ezt fölismerte, és ezért úgy válaszolt erre a helyzetre, hogy egyszerre kiállt magáért, de közben lehetőséget adott ezeknek az embereknek, akik törbe akarták csalni, vagy ejteni, hogy kilépjenek ebből a gondolkodásból, fölismerjék az igazságot, felismert igazságra rádöbbenjenek, és az életük megváltozásán elgondolkozhatnak.

Az első gondolat az, hogyha nem ismerjük föl azt, ami ott van az életünkben, akkor hajlamosak leszünk felszínesen élni, az életünk felszínén járni-kelni. Az ember az élet felszínén jár-ke, akkor pont az a szépség, a mélység, a gyökérzet; pont az hiányzik belőle, amiért annyira jól esik embernek lenni.

Jézus azt mondja: Miért kísértetek engem? Van egy afféle kísértésünk, hogy az élet felszínén rekedjünk meg, és ragadjunk, tapadjunk oda, és ne jussunk a saját életünk mélyére. Milyen érdekes, hogy mellette ott van bennünk a vágy, hogy találkozzunk az Istennel, hogy együtt legyünk vele. Ha az ember, aki a saját életének a felszínén jár-ke, ott a felszínen valami mély istenélményre jutni nem lehet. Nem véletlen, hogy a Jézus felelete után „Adjátok meg a császárnak, Istennek, ami az övé!” az evangélista azt írja: „És elmentek, és elcsodálkoztak rajta. Mit is mondott Jézus? Tulajdonképpen mit jelent, abból a szempontból, amit mi akartunk vele?” Pont ez a csodálkozás, ez az elmenetel segíti őket, hogy talán egy kicsit mélyebbre kerüljenek, ne az életük felszínén éljenek, hanem az életükben átgondolják, elmélyedjenek.

Azt a kedves történet mondanék el, ami olyan sokat mondhat. Tudjátok, vannak olyan fuvaros emberek, akik költöztetéssel foglalkoznak. Ezek főnöke elmondta a munkatársainak: „Ide figyeljete!” Hogyha a háromajtós szekrényt nekünk a költöztetés során háromszor odébb kell rakni, mert a házigazda háromszor azt mondja nekünk, hogy <<Jaj, mégse ide, tegyék oda, jaj, ne oda, inkább itt legyen...>> Akkor mi azt a rettenetesen nehéz szekrényt háromszor átpakoljuk.” Az a felszíne a dolgoknak, hogy már megint arrébb kell pakolni a szekrényt. És mi a mélye? A mélye az, hogy van itt valaki, aki öt éve, vagy ötven éve élt valahol, és most onnan, az ő otthonából egyszer csak elköltözik, és megpróbálja az első finom, kis hajszálgyökereit letenni egy idegen helyen. Azt mondta ez a fuvaros ember, egy egyszerű teherszállító kisiparos, azt mondta: „Én a munkatársaimnak akkor azt szoktam mondani – Hát, nem veszitek észre, hogy nem ez számít, hogy mi háromszor odaraktuk a szekrényt? Hanem az számít, hogy ez az ember most milyen nehéz helyzetben van. Most kell megpróbálnia megszoknia egy vadidegen helyen. Mi vagyunk azok, akik az ő nehéz helyzetében a segítségére lehetünk, mert pont mi vagyunk itt.” Mert nem az számít, amit éppen látunk, ami miatt nekünk többet kell dolgozni, hanem ami a dolgok mögött van.

Jézus fölismeri, hogy mi van ezek mögött, és eszébe sincs azon a fölszínességen, azon a laposságon folytatni bármiféle életet. Ezzel a történettel, ott a pénzérmével meghívja azokat az embereket, akik a fölszínen élnek, hogy: „Gyertek, és legyetek ne a saját életetek fölszínén, hanem találkozzatok Istennel, és legyen mélyen benne életetek!”

A következő gondolat így szól: Ahogyan Jézus fölismeri, hogy itt történetben valami mögötte van, itt a történetnek valami „mögé”. Nem egyszer, az életünket a felszínen éljük. Megnyilatkozunk, megmutatjuk magunkat, képet festünk magunkról és szerepeket nem csak betöltünk, hanem játszunk is. Még a társkapcsolatban, a házasságban, még az úgy nevezett fontos és bensőséges viszonyainkban is nem egyszer meghatározóbb az, ami mögötte van, mint amit megjelenítettünk. Hogy milyen ünnepszámba mehet egy személyes beszélgetés... Egy beszédfordulat, valaki pont azt mondja, ami valós, és a másik pont úgy válaszol, ahogy van.

Milyen hihetetlenül fölszabadító, hogy építhetünk legalább néhány olyan emberi kapcsolatot, ahol újból és újból átélhetjük, hogy nem kell az életünket felszínesen élni, hanem őszinték, fesztelenek lehetünk benne. Amikor az ember átélheti azt, hogy létezik az a világ, és ezt mi meg tudjuk teremteni magunkban is, és körülöttünk is, amiben nem kezelni akarjuk egymást, nem rávenni, nem rászédni, nem meggyőzni. Hogy milyen jól esik egy mély levegőt venni, és nem a saját életünk mögött megpróbáljuk az igaz életet élni.

Tehát legalább azt fölismerhetem, mert Jézus fölismeri, mi volt a szándékuk. Mi, egyszerű emberek legalább fölismerhetjük azt, hogy néha nem tudjuk, hogy mi volt a szándékuk, de valami biztos volt. Valami ott biztos van, amit most fölszínesen mondhatom, még ha néha az nem is jó. Jézus meghív bennünket, hogy ne a felszínen legyünk, hanem benne, ne mögötte, hanem a középpontjában, és így szeretnék eljutni a következő szinthez.

Az embernek megvan az a kísértése is, akármilyen furcsán is hangzik, hogy a saját életén kívül élje az életét. Például, amikor összesúgnak azok az emberek kétezer évvel ezelőtt, és azt mondják: „Veszejtsük el! Csináljunk egy csapdát! Beleesik, nem tud belőle kijönni, mindenképp vádolhatjuk.” Hogy akkor vajon gondolnak-e arra, hogy amit tesznek, amiről beszélnek, amit gondolnak, az az életük része? Hat rájuk, és ők egyre inkább olyanná válnak, mint amiről azt gondolják, ez nem az ő életüknek része, hanem az valahogy kívül van azon. Amikor valaki azt mondja: „Nem én vagyok a felelős.”, mit próbál csinálni? Kívül lenni a saját életén. Amikor valaki azt mondja: „Nem volt más választásom.”, mit csinál? Megpróbál kívül lenni a saját életén. Mikor valaki azt mondja: „Parancsra tettem.”, mit próbál megtenni? Kívül kerülni a saját életén. Mikor valaki azt mondja: „Visszautasíthatatlan ajánlat volt.”, mit próbál megtenni? Megpróbál kívül lenni a saját életén.

Jézus az a valaki, aki nagyon finoman, de határozottan azt mondja: „Képmutatók.” Jézus azt mondja, ezzel az egy mondattal, ezzel az egy szóval: „Képmutatók. Ti kísértetek engem.” Ez nem egy minősítés, bántalmazás, hanem micsoda? Megnevezi, hogyha ők látnák, hogy mit tesznek, és milyenné válnak közben, akkor ezt lehet róluk mondani. Nem bántja őket, nem kritizálja, nem ócsárolja, hanem ezzel az egyszerű mondattal. Hát miért csináljátok ezt?” – azt fejezi ki, hogy az ember számára nem lehetséges, hogy az életén kívülre helyezze magát, és mindenre, amit odakint tett azt mondja, hogy: „Mosom kezeimet. Mert itt vagyok bent, és az, semmi közöm hozzá.”

Ez a történet arról szól, hogy az emberi természet olyan, hogy megtehetjük, hogy a felszínén éljük a saját életünket. Jézus pedig ezekkel a hihetetlenül egyszerű: egy szó, egy mondat, egy pénzérme; meg tudja tenni velünk azt, hogy meghív bennünket, hogy ne a felszínén, hanem benne, ne kívül, hanem benne, ne mögötte, hanem benne, ne alatta, hanem a szívében éljük az életet. Amikor eldöntjük, hogy az életünket a saját életünk középpontjában szeretnénk leélni, akkor ott Isten úgy ragyog föl, mint máshol sehol.